

СРАВНИТЕЛЕН АНАЛИЗ НА ОЦЕНЯВАНИТЕ ОТ **BCRA** ДЪРЖАВИ

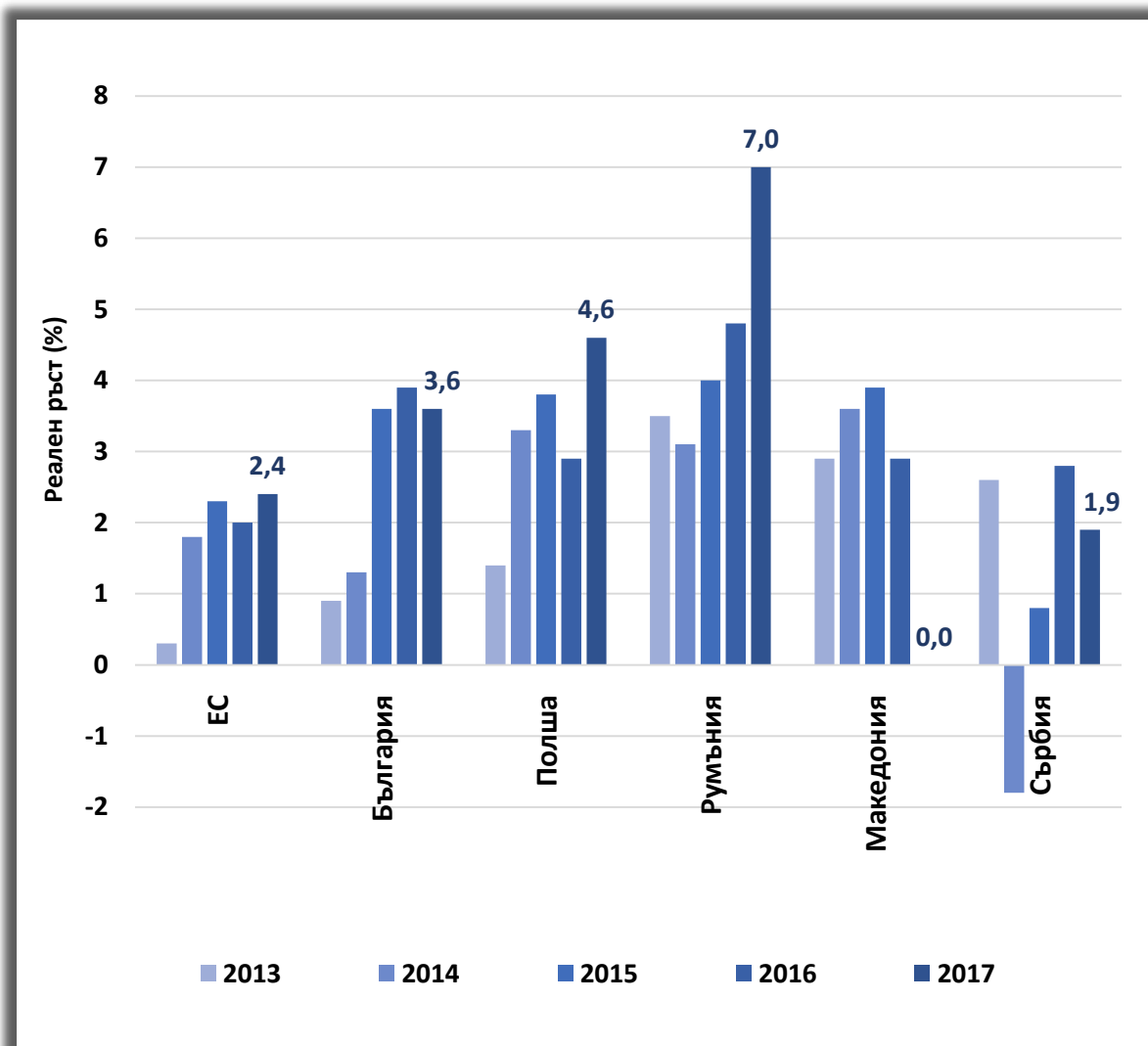
(КРАТКОСРОЧНИ ПРОГНОЗИ)

КРЕДИТНИ РЕЙТИНГИ

- **БАКР – Агенция за кредитен рейтинг АД (БАКР)**, учредена през 2002 г., е третата агенция за кредитен рейтинг в ЕС, призната от **Европейския орган за ценни книжа и пазари (ЕОЦКП)** и регистрирана съгласно Регламент (ЕО) № 1060/2009 на Европейския парламент и на Съвета относно агенциите за кредитен рейтинг.
- **Кредитните рейтинги, присъдени от БАКР**, се използват за регулаторни цели по същия начин, както рейтингите, присъдени от другите регистрирани агенции за кредитен рейтинг, и са валидни в целия ЕС, без териториални или други ограничения. Върху дейността на БАКР се осъществява надзор от Европейския орган за ценни книжа и пазари (ЕОЦКП) и Европейския банков орган (ЕБА).
- **Кредитните рейтинги** имат коригираща роля при асиметрията на информацията, необходима за кредитиране, използвана от кредитополучателите и финансовите институции.
- **Агенциите за кредитен рейтинг** използват утвърдени и сравними методологии с еднакви количествени и качествени показатели.
- **Присъдените кредитни рейтинги** дават възможност за позициониране на всички участници в местната и световната икономика.

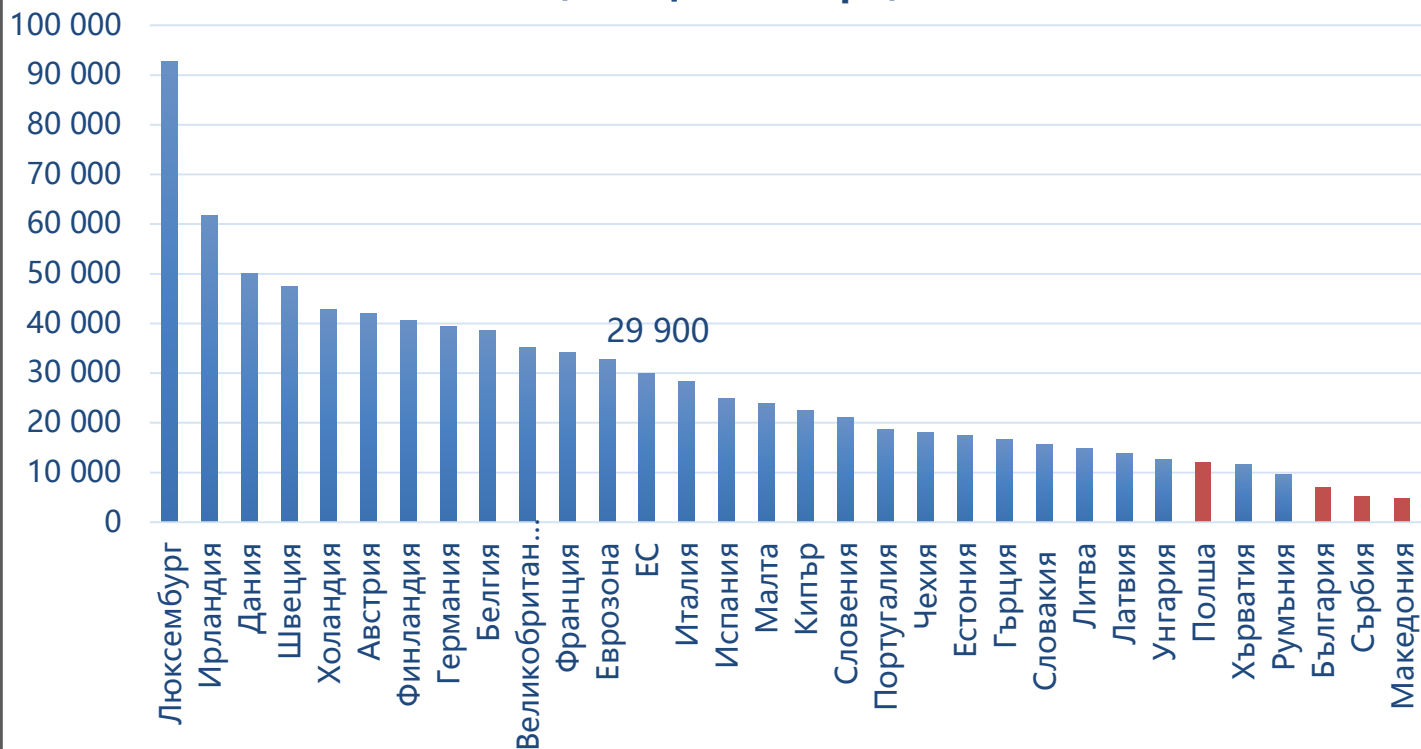
ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ

- През 2017г. БВП на ЕС бележи ръст от 2.4%, Това е най-високото темпо на растеж от 2008г. насам и за първи път от десетилетие всички страни – членки на ЕС отчитат положителен растеж.
- Развиващите се икономики от Централна и Източна Европа затвърждават позицията си на движеща сила за икономиката на ЕС, като всички регистрират растеж над средния за Съюза.
- През 2017г. икономиката на Румъния отчита реален ръст от 7% и се позиционира на първо място сред страните от ЕС по този показател.
- Въпреки че българската икономика също показвава добри резултати, през 2017г. растежът ѝ се забавя до 3.6%, като леко изостава зад повечето държави от ЦИЕ.
- През 2017г. нестабилната политическа обстановка в Македония даде отражение и върху икономическото развитие на страната и резултира в нулев растеж.
- Потреблението и износът са основните двигатели на икономическия растеж в региона. Възстановяването на евроразоната задвижва износа, а потребителските разходи нарастват в унисон с постоянното увеличение на заетостта и заплатите.

БВП НА ГЛАВА ОТ НАСЕЛЕНИЕТО

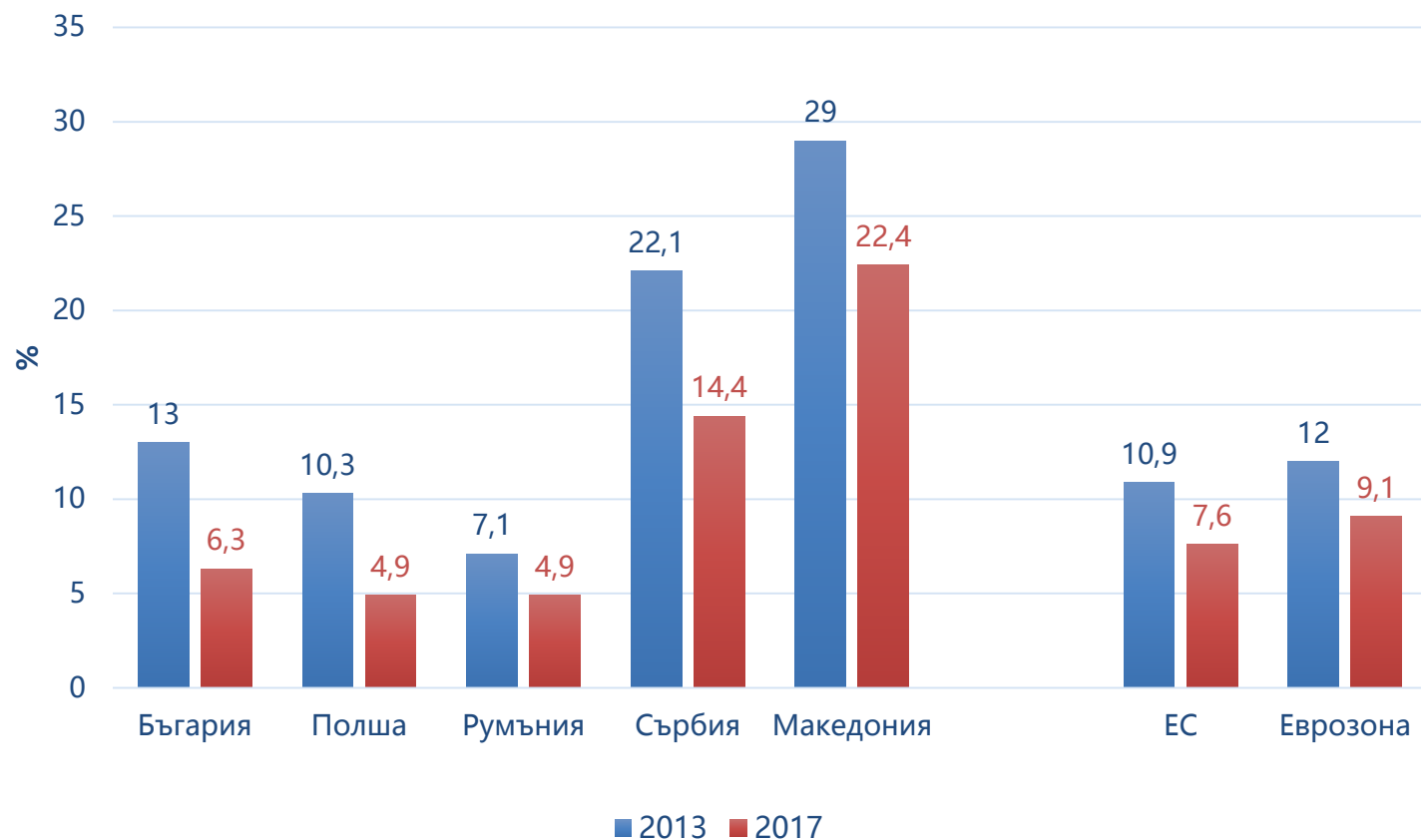
БВП на глава от населението през 2017г.
(тек. цени в евро)

- Разсейването на БВП на глава от населението в държавите — членки на ЕС, остава доста значително. През 2017г., както и предишните години, Люксембург има най-висок БВП на глава от населението и той е повече от три пъти над средния за ЕС и 13 пъти по-висок от този за България, която е най-бедната държава — членка на ЕС, според измерването на този показател.
- Румъния и България имат равнища на БВП на глава от населението над 3 пъти под средното за ЕС.
- Нивото на конвергенция по този показател е още по-ниско в държавите кандидатки за членство в ЕС - Сърбия и Македония.

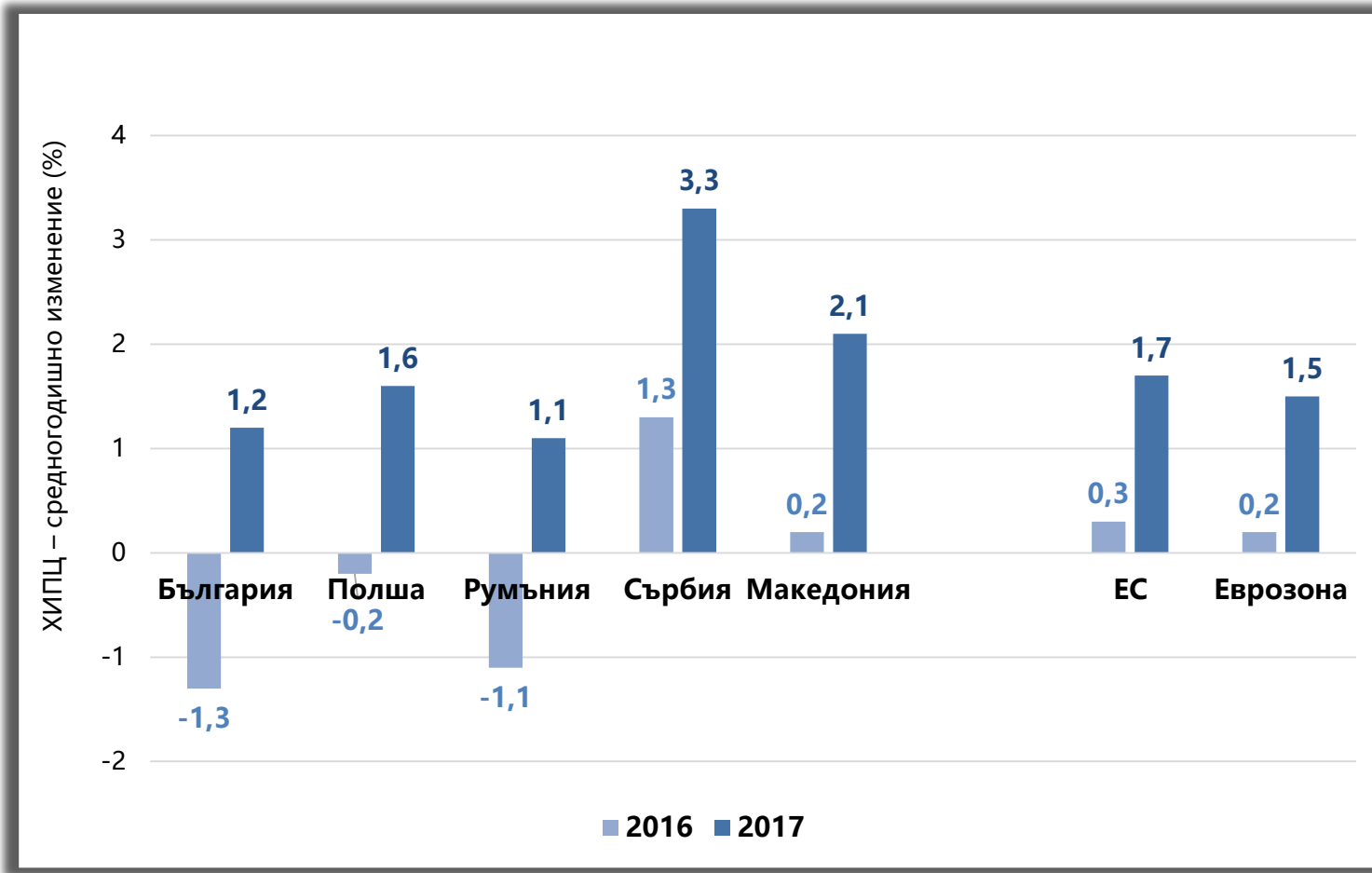
ТРУДОВ ПАЗАР

Коефициент на безработица

- През 2017г. безработица спада до 7,6% средно за ЕС и 9.1% средно за еврозоната. Най-ниска безработица е регистрирана в Чешката република (2,9%), следвана от Германия (3,8%) и Малта (4,0%), а най-висока - в Гърция (21,5%) и в Испания (17,2%).
- Полша и Румъния отчитат исторически ниски коефициенти на безработица през 2017г. Значителен е и спадът на безработицата в България
- През последните години показателите на трудовия пазар отбелязват подобрения във всички от разглежданите държави, но нивата на безработица в Сърбия и особено в Македония все още са притеснително високи, което говори за наличието на значителни структурни проблеми пред икономиките на тези държави.

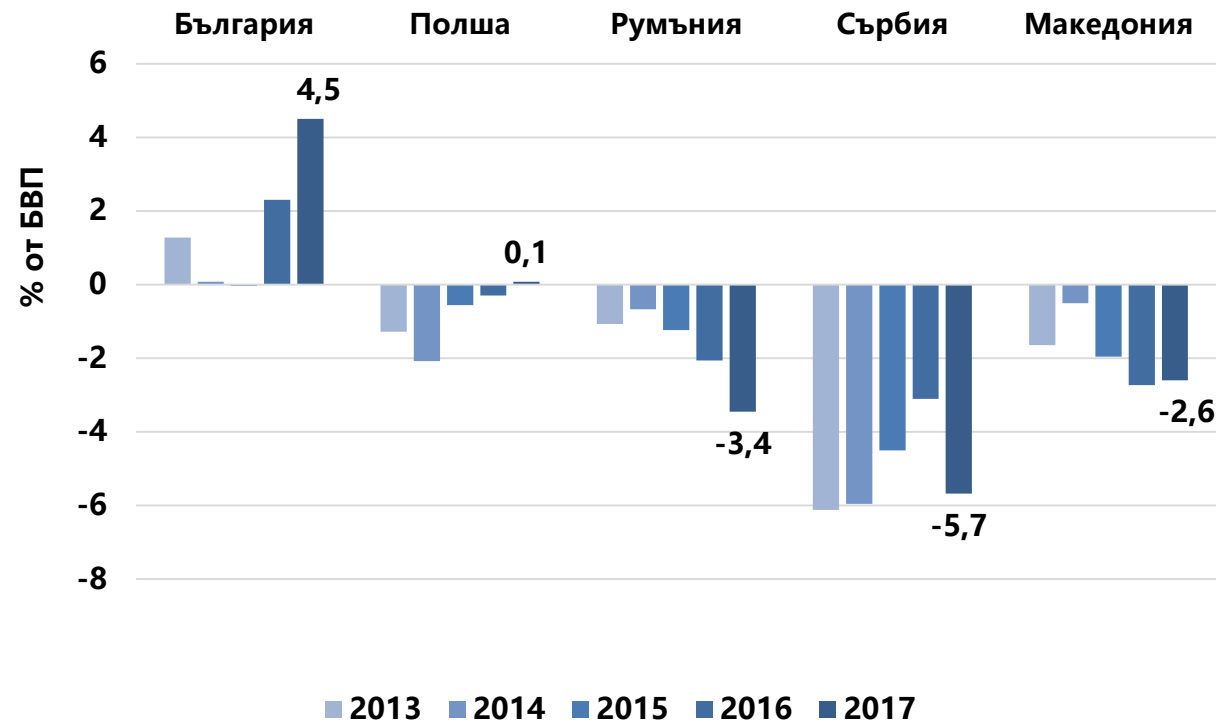
ИНФЛАЦИЯ

- Значителното годишно увеличение на световните цени на петрола и хранителните продукти на международните пазари доведе до покачване на ценовото равнище през 2017г.
- През 2017г. средногодишната инфлация в ЕС достига 1.7%, а в Евروزоната покачването на цените е по-ниско и се ранява на 1.5%. Въпреки устойчивостта на икономическия растеж и подобрението на пазара на труда, инфлацията в еврозоната остава на относително ниски нива, под целевите 2%.
- На своето заседание по паричната политика през март 2018г. управителният съвет на ЕЦБ излезе със заключението, че се запазва необходимостта от достатъчно парично стимулиране, за да продължи да се засилва базисният инфлационен натиск и да се стимулира динамиката на общата инфлация в средносрочен план.
- Сърбия и Македония, които не са членки на ЕС, регистрират по-високи инфлационни нива, съответно - 3.3% и 2.1%.

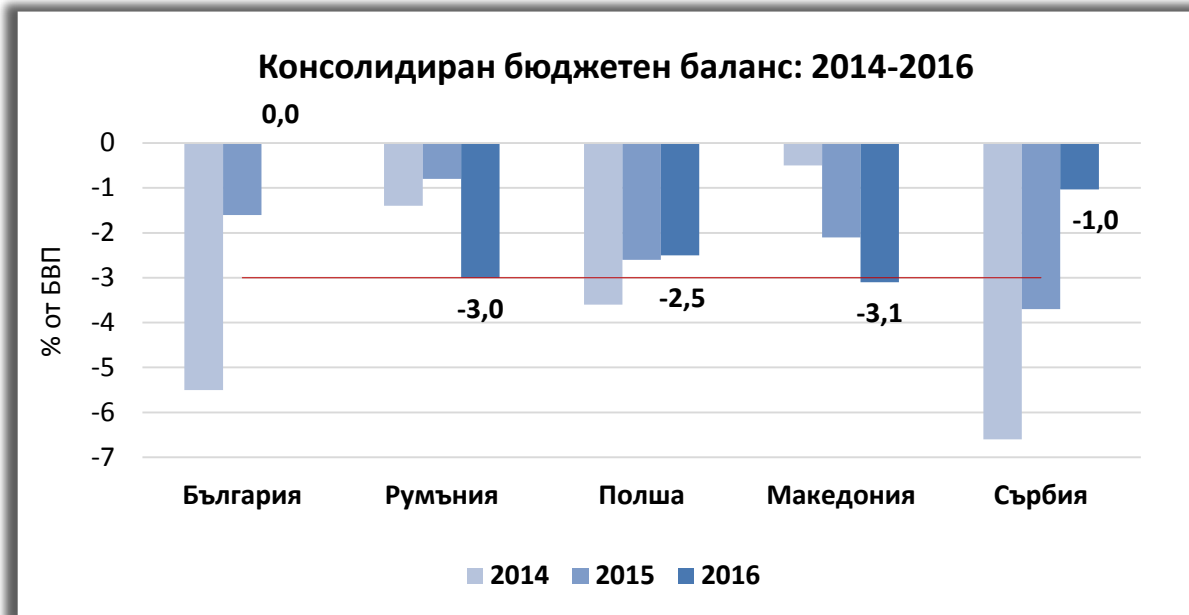
ВЪНШНИ ДИСБАЛАНСИ

Баланс по текуща сметка

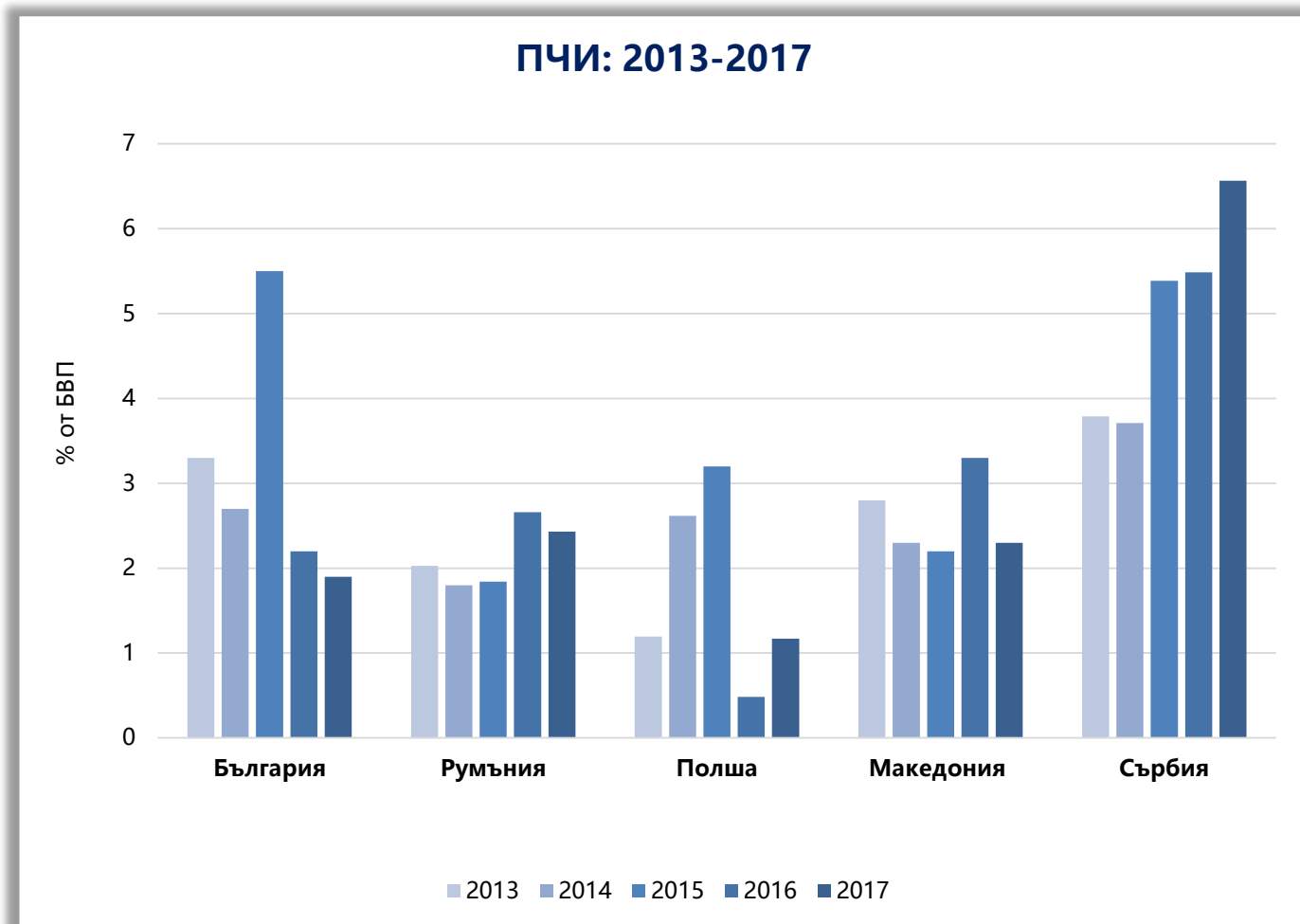
- Външните дисбаланси по текущите сметки на страните от ЦИЕ, се увеличават в периода преди кризата, но след нейното настъпване биват значително коригирани и остават смекчени в периода на възстановяване. Въпреки това, значителният размер на отрицателните нетни инвестиционни позиции, комбинирани с високите нива на брутен външен дълг, остават потенциален източник на външна нестабилност за региона.
- През 2017г. България и Полша регистрират излишък по текущите си сметки, докато Румъния, Сърбия и Македония продължават да регистрират дефицити.

ПУБЛИЧНИ ФИНАНСИ

- Нарастващата икономическа активност през последните години осигурява подобряване на състоянието на публичните финанси. Влошаване на показателите обаче се наблюдава в Румъния, поради експанзивните фискални мерки, насочени към стимулиране на икономическия растеж. Бюджетният дефицит на страната се доближава до наложената от Европейския съюз (ЕС) граница от 3%, което би могло и да предизвика сериозно нарастване на дълга на страната, макар и той все още да е доста под маастрихтския критерий. Гледайки в перспектива, за разглежданите държави е важно да постигнат и/или да поддържат здрави и устойчиви фискални позиции. Добър пример затова е България.
- Сърбия също може да бъде дадена за пример за фискална дисциплина през последните години. Като следствие от световната криза, дефицитите в бюджета на страната започват да нарастват всяка година. В резултат от това, съотношението дължавен дълг към БВП се удвоява само за четири години в периода 2008-2012 г. Неблагоприятните процеси протичат до 2015 г., когато е сключено споразумение с МВФ. Поетите ангажименти по споразумението са свързани с мерки за фискална консолидация и те действително дават резултат. Дългът намалява, дефицитът се свива, а за 2017 г. бюджетът дори ще излезе на излишък, за първи път от 2005 г. насам.

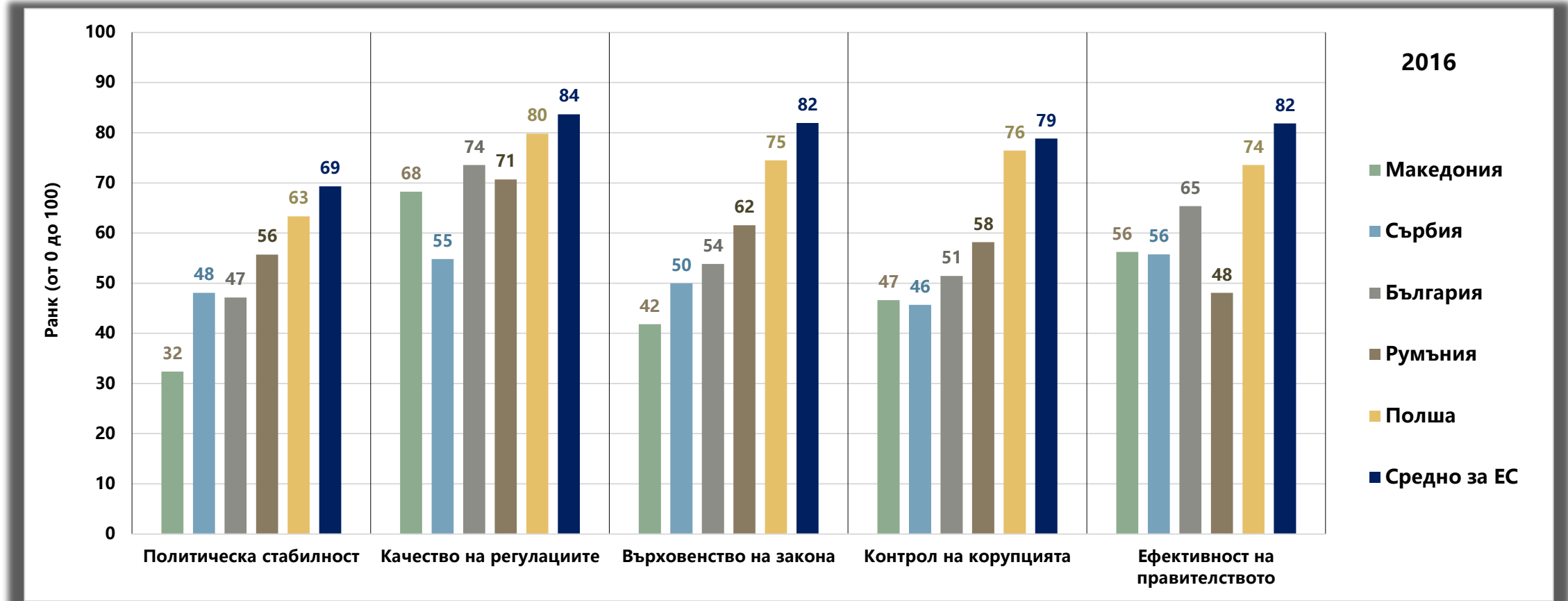
ПРЕКИ ЧУЖДЕСТРАННИ ИНВЕСТИЦИИ

- След кризата в региона на ЦИЕ се забелязва голяма промяна по отношение на капиталовите потоци. Притокът на преки чуждестрани инвестиции е само частично възстановен от най-ниските си нива и остават доста под нивата си от преди кризата.
- Най-значителен е спадът в капиталовите потоци към България, която е регионален лидер по ПЧИ преди кризата. През 2006, 2007 и 2008 г. България води класацията убедително с двуцифрени числа за отношението между преки чужди инвестиции и БВП.
- От друга страна, инвеститорския интерес към Сърбия нараства след кризата и страната регистрира постоянни притоци на ПЧИ на нива над 3% от БВП. Сърбия от години води целенасочена политика към привличане и заддържане на чуждестранния инвеститорски интерес чрез редица мерки като данъчни облекчения свободни икономически зони.
- Като цяло бизнес средата се подобрява значително през последните години, но регулациите и политическите фактори все още са сериозни фактори, които пречат на бизнеса в ЦИЕ.

ИНСТИТУЦИИ И ПОЛИТИЧЕСКИ РИСК

- Корупцията и неефективните институции са сред основните пречки пред развитието на региона.

ПРОГНОЗА

- Очакваме **положителната тенденция** на развитие в региона да се запази и през настоящата 2018г.
- Скандалът около съдебната реформа в **Полша** и конфликтът на Варшава с ЕС засега не се отразяват на полската икономика, която е една от най-динамично развиващите се в целия ЕС. Очакваме реалният растеж през 2018г. да запази високия си темп, подпомогнат от вътрешното търсене. Силното потребление, високата степен на използване на капацитета и благоприятните финансови условия вероятно ще се отразят положително на инвестициите през прогнозния период.
- Очакваме икономическият растеж на **Румъния** да се забави през 2018 г., като потреблението и инвестициите ще бъдат засегнати от по-бавния ръст на заплатите, фискалната несигурност и нарастващите разходи по заеми. Малко вероятно е публичните инвестиции да компенсират очакваното намаление на потреблението. Управляващата коалиция се опитва да задържи гласоподавателите си на фона на политически сътресения, като многократно увеличава заплатите и пенсиите. Обаче, възможностите за по-нататъшно популистко изразходване на средствата вече са много ограничени. Растящият дефицит, който вече доближавава максимално позволените в ЕС 3 % от БВП, би могъл да вкара страната отново в процедура при прекоремнен дефицит, ако правителството не предприеме спешни мерки за фискална консолидация.
- Очакваме растежът на БВП на **България** през 2018г. да остане близък до отчетения през изминалата година. Основният двигател отново ще бъде вътрешното търсене. Частното потребление ще продължи да нараства с висок темп в резултат от нарастващия реален разполагаем доход на домакинствата и подобряващите се условия на пазара на труда. Инвестициите също ще бъдат водещи, като очакваме ускорено усвояване на европейските фондове. Излишъкът по текущата сметка вероятно ще се понижи, поради по-бързия растеж на вноса спрямо износа.
- След нулевия растеж отчетен през 2017г., очакваме икономическата активност в **Македония** да нараства през 2018г. и 2019г. Реалните нетни заплати се очаква да продължат да се увеличават, което допълнително ще стимулира потреблението. Подобреното на политическата обстановка в страната ще възвърне доверието на частните инвеститори. Очакваме бруто образуване на основен капитал да нарасне и да окаже положителен тласък на икономическия растеж. Основният риск пред развитието на страната е свързан с евентуално възобновяване на политическата криза.
- Очакваме икономическият растеж на **Сърбия** да се засили през 2018г. Основните фактори, които ще движат напред сръбската икономика, са благоприятната външна среда, заради възстановяващата се еврозона и растяща глобална търговия, силното потребление на домакинствата в страната и очакваният ръст в частните и публичните инвестиции.
- Продължават да са налице **рисковете с неблагоприятен ефект**, свързани с неясния изход от преговорите за излизане на Обединеното кралство от ЕС, както и свързаните с геополитическо напрежение и възприемане на по-национално ориентирани и протекционистки политики.